

CHORAŁ GREGORIAŃSKI

Śpiew stanowił od wieków nieodłączny element kultu. Wszystkie religie używały i używają w swoim kulcie śpiewu. Także w chrześcijaństwie od początku rozpowszechniały się różne modele praktyki śpiewu liturgicznego. Na szczególną uwagę zasługuje jednak chorał gregoriański, który jest oficjalnym i obowiązującym śpiewem liturgicznym Kościoła katolickiego. Przyjął swoją nazwę od imienia jednego z wielkich papieży-reformatorów: Grzegorza I Wielkiego (VI w.). Rzymskie zamiłowanie do ładu i porządku przeniósł on w przestrzeń liturgii, dążąc do ujednoczenia śpiewu, który w jego czasach był wykonywany na wiele różnych sposobów. Reforma, którą miał podjąć, okazała się opatrnościowa i na stulecia wytyczyła jasny kierunek w praktyce liturgicznej Kościoła.

Dawniej nie praktykowano precyzyjnego zapisu nutowego na pięciolinii – jest to XVI-wieczny, a więc dość późny wynalazek. Początkowo oznaczano melodie za pomocą „neum” – swego rodzaju kwadratowego znacznika, którym orientacyjnie zapisywano konkretne dźwięki. Łatwo się więc domyślić, że posługiwanie się takim zapisem nie należało do najłatwiejszych. Zrodziła się więc naturalna potrzeba opracowania zapisu, który byłby w stanie nie tylko oddawać konkretne dźwięki, ale również relację między nimi. Dokonał tego w XI w. włoski benedyktyn Guido z Arezzo. Dzięki wynalazkowi solmizacji możliwe było precyzyjne oddawanie melodii na papierze i ponowne jej wykonywanie. To spowodowało dynamiczny rozwój muzyki chorałowej, którą charakteryzowały jednogłosowość, melizmatyczność, czyli wykonywanie kilku dźwięków na jednej sylabie, wykorzystanie jedynie ludzkiego głosu bez wsparcia instrumentów muzycznych oraz symbioza tekstu i melodii.

Pierwszymi, którzy podjęli chorał jako narzędzie do śpiewu liturgii byli benedyktyni. Owocem ich twórczości są licznie zachowane do dziś hymny, antyfony i inne pieśni skomponowane przez mnichów. Również dzisiaj przy wielu opactwach istnieją chóry, niekoniecznie zakonne, które specjalizują się w tym właśnie śpiewie.

Chorał gregoriański dał początek muzyce polifonicznej i odegrał kluczową rolę w jej rozwoju. Choć upowszechnienie się śpiewów wykonywanych w językach narodowych wyparło tradycyjny łaciński chorał, to wciąż pozostaje on pierwowzorem i jako taki jest kultywowany przez wiele wspólnot monastycznych na całym świecie. Warto tutaj wspomnieć o opactwie św. Piotra w Solesmes, które w XIX w. założyło specjalną szkołę zajmującą się chorałem gregoriańskim.

Nie ulega również wątpliwości, że śpiew gregoriański, przesycony Pismem Świętym, stwarza najlepszą okazję i atmosferę do modlitwy i kontemplacji. W zaciszu starych kościołów i katedr, wśród dźwięków psalmów wykonywanych męskim chórem, daje się usłyszeć coś prawdziwie niezwykłego, nieuchwytnego. Tam, gdzie cisza przeplata się z melodią, powstaje chorał, dzięki któremu liturgia zdobywa swój unikalny blask, a wierni, którzy z ochotą i oddaniem gromadzą się w świątyniach benedyktyńskich, doświadczają czegoś pokrewnego poczuciu zatrzymania się czasu. W świecie powszechnego pośpiechu, napięcia, krzyku i hałasu, śpiew chorału gregoriańskiego stanowi znak sprzeciwu i jawi się jako coś, co nieustannie napełnia serca Bożą obecnością i daje uczucie wytchnienia.

Śpiew gregoriański Kościół uznaje za własny śpiew liturgii rzymskiej. Dlatego w czynnościach liturgicznych powinien on zajmować pierwsze miejsce wśród innych równorzędnych rodzajów śpiewu. Nie wyklucza się ze służby Bożej innych rodzajów muzyki kościelnej, zwłaszcza polifonii, byleby odpowiadały duchowi czynności liturgicznej (Konstytucja o Liturgii świętej, nr 116).

OGŁOSZENIA DUSZPASTERSKIE NA XXXII NIEDZIELĘ ZWYKŁĄ, 10.11.2024

W liturgii w tym tygodniu: w poniedziałek św. Marcina; we wtorek św. Jozafata Kuncewicza; w środę św. Pierwszych Męczenników Polskich.

W poniedziałek Święto Niepodległości. O 11.00 Msza w intencji Ojczyzny a po niej chóry „Arka” i „Pastores” dadzą koncert pieśni patriotycznych. Natomiast wieczorem młodzież oazowa naszej parafii zaprasza serdecznie na patriotyczne śpiewogranie. Będzie ono w kaplicy pojednania o 18.45. W poniedziałek kancelaria parafialna nie będzie czynna.

Straż Honorowa Serca Jezusowego zaprasza na spotkanie we wtorek o 16.30 w sali nr 9. Natomiast Stowarzyszenie Krwi Chrystusa zaprasza w czwartek o 16.00 na adorację w „Grocie” i potem na spotkanie w sali 9.

W najbliższy czwartek i za tydzień nie będzie spotkania pogłębienia wiedzy religijnej.

Wspólnota Duchowej Adopcji Dziecka Poczętego zaprasza na adorację i Mszę w intencji obrony życia w sobotę o 10.00.

Przez cały listopad modlimy się za zmarłych polecanych w wypominkach jednorazowych na różańcu w Grocie Matki Bożej o 17.15 w dni powszednie. Za zmarłych polecanych w wypominkach rocznych modlimy się w każdą niedzielę przed wybraną Mszą, a w drugi piątek każdego miesiąca o 18.00 ofiarujemy za nich Mszę Świętą. W kancelarii parafialnej przyjmujemy jeszcze wypominki za zmarłych.

Nasza parafia organizuje wyjazd do Myślenic na spektakl grupy teatralnej Misterium pt. „Wyspa”. Wyjazd w niedzielę 24.11 o 16.30. Zapisy w zakrystii i kancelarii do wyczerpania miejsc.

Szkoła Podstawowa ss. salezjanek na os. Kościuszkowskim 7, zaprasza rodziców dzieci z zerówek na dzień otwarty w sobotę, 16 listopada, od 10.00 do 16.00.

EWANGELIA NA DZIŚ I SŁOWO BOŻE NA CAŁY TYDZIEŃ

Jezus nauczając mówił do zgromadzonych: „Strzeżcie się uczonych w Piśmie. Z upodobaniem chodzą oni w powłóczystych szatach, lubią pozdrowienia na rynku, pierwsze krzesła w synagogach i zaszczytne miejsca na ucztach. Objadają domy wdów i dla pozorów odprawiają długie modlitwy. Ci tym surowszy dostaną wyrok”. Potem usiadł naprzeciw skarboxy i przypatrywał się, jak tłum wrzucał drobne pieniądze do skarboxy. Wielu bogatych wrzucało wiele. Przyszła też jedna uboga wdowa i wrzuciła dwa pieniążki, czyli jeden grosz. Wtedy przywołał swoich uczniów i rzekł do nich: „Zaprawdę powiadam wam: Ta uboga wdowa wrzuciła najwięcej ze wszystkich, którzy kładli do skarboxy. Wszyscy bowiem wrzucali z tego, co im zbywało; ona zaś ze swego niedostatku wrzuciła wszystko, co miała, całe swe utrzymanie”. (Mk 12,38-44)

Nd: 1Krl 17,10-16; Hbr 9,24-28; Mk 12,38-44 / Pn: Tt 1,1-9; Łk 17,1-6 / Wt: Tt 2,1-8.11-14; Łk 17,7-10 / Śr: Tt 3,1-7; Łk 17,11-19 / Cz: Flm 7-20; Łk 17,20-25 / Pt: 2J 4-9; Łk 17,26-37 / Sb: 3J 5-8; Łk 18,1-8

Kolejny numer „Biuletynu” ukaze się w niedzielę 1. grudnia 2024.

Msze Święte w niedziele: 6.30 / 8.00 / 9.30 / 11.00 / 12.30 / 16.00 / 17.30 / 19.00

Msze Święte w dni powszednie: 6.00 / 6.30 / 7.00 / 7.30* / 8.00 / 11.00 / 18.00 (* nie ma Mszy o 7.30 w środy i pierwsze piątki)

Spowiedź (w kaplicy pojednania): w niedziele kwadrans przed każdą Mszą Świętą / w dni powszednie: 6.00-8.30; 16.30-18.00.

Kancelaria parafialna

Dyżur księdza:

poniedziałek – wtorek 16.30-17.45
środa – piątek 10.00-10.45 16.30-17.45
sobota 10.00-10.45

Dyżur siostry:

poniedziałek nieczynne
wtorek – piątek 09.00-11.00 16.00-18.00
sobota 09.00-11.00

W pierwsze piątki miesiąca i święta kancelaria nieczynna

Dane kontaktowe

ul. Obrońców Krzyża 1, 31-831 Kraków

kontakt.arkapana@gmail.com

www.arkapana.pl

Telefon do kancelarii: 12 644 06 24; Telefon do księdza dyżurnego: 791 164 081

Ks. Jerzy Czerwień 12 68 08 204

Ks. Bolesław Karcz 12 68 08 205

Ks. Jarosław Gawęda 12 68 08 206

Ks. Rafał Starzak 12 68 08 207

Ks. Władysław Kądziołka 12 68 08 208

Ks. Janusz Mieczkowski 12 68 08 210

Ks. Adam Trzaska 12 68 08 212

Ks. Konrad Natkaniec 12 68 08 213

Ks. Bogdan Mosur 12 68 08 215

Ks. Józef Zieliński 12 68 08 216

Ks. Tomasz Nowak 12 68 08 217

Numer rachunku bankowego parafii: 37 1020 2906 0000 1202 0086 9321